

**Kasvun kaava-reformi
Maa- ja metsätalous –jaosto
maanantai 15.5. klo 10.45-
11:00**

Ryhmäpäällikkö Olli Niskanen
Luonnonvarakeskus

Tausta

- Rinteen/Marinin hallitusohjelma: "Toteutetaan peltorakenteen kehittämisohjelma, jossa sujuvoitetaan prosesseja ja vauhditetaan tilusrakenteen kehitystä."
- MMM:n Peltujen kiinteistörakenteen kehittämisohjelmassa selvitettiin tilusrakenteen kehittämisen esteitä ja toteutettiin hankkeita ongelman ratkaisemiseksi.
- Luonnonvarakeskuksessa ohjelmaan liittyvä hanke "Peltorakenteen kehittämisohjelmaan liittyvät selvitykset ja tutkimukset" 2021-2022

Kysymys 1. Kuinka moni tila ei viljele, mutta saa tukia

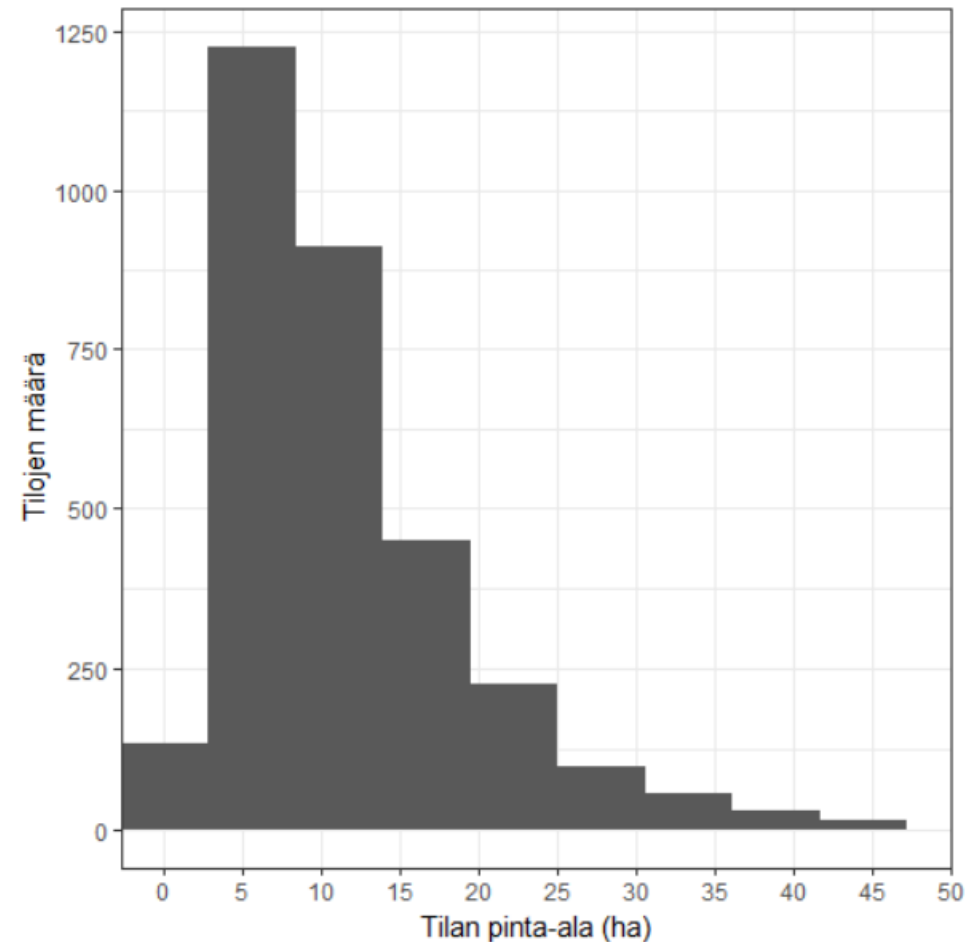
- Tarkasteltiin myyntitulojen merkitystä suhteessa tukituloihin ja sitä, kuinka monella maatilalla ei ole lainkaan myyntituloja maataloudesta.
- Vuosien 2016–2020 veroilmoitusten tiedot yhdistettiin peltolohkorekisteriaineistoon
- Tarkasteltiin etenkin tyypillisiä maatalouteen liittyviä myyntituloja (alv 14%) sekä valtiolta saatuja tukia
- Tarkasteltiin viiden vuoden jaksoa, koska esimerkiksi viljatilalla on ylivuotinen varastointimahdollisuus (myyntitulot ja tuet eivät aina ajoitu samalle vuodelle)

2 Tuloverolaskelma (kaikki maatilat yhteensä)		Muistiinpanot		Verotus	
A Maatalouden tulot		euroa	snt	euroa	snt
Arvonlisäverollinen myynti 24 %					
1 Myyntitulot kotieläimistä (ilman arvonlisäveroa, ei jaksotettuja myyntituloja)					
2 Jaksotettavat myyntitulot kotieläimistä vuonna 2022					
3 Vuoden 2022 tuloksi jaksotetut myyntitulot kotieläimistä (vuosilta 2020–2022)					
4 Muut myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Arvonlisäverollinen myynti 14 %					
5 Kotieläintuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
6 Kasvinviljelytuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Arvonlisäverollinen myynti 10 %					
7 Majoituspalveluiden yms. myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)					
Maatalouden arvonlisäverottomat tulot, alv 0 %					
8 Valtiolta saadut tuet					
9 Muut arvonlisäverottomat tuet ja korvaukset					
10 Tasausvarauksen suora tuloutus					
11 Muut maatalouden arvonlisäverottomat tulot (esim. pellon vuokratulot)					
12 Tuloutus yksityiskäytöstä, jos yksityis- tai metsätalouden menot on vähennetty muistiinpanoissa					
13 Muut lisäykset (esim. arvonlisäveron alarajahuojennus tai energiatuotteiden valmisteveron palautukset)					

Ote lomakkeesta 2 MAATALOUDEN VEROILMOITUS

Rajaus vaikuttaa tuloksiin

- Tiloja, joilla ei lainkaan myynti-, majoitus- tai muita maatalouteen liittyviä tuloja, kuten pellonvuokratuloja 5 vuoden aikana: 3 200 tilaa (7 % kaikista tiloista, hehtaareita 38 000 ha, 1,7% maatalousmaasta)
- Tilat joilla oli majoitus- tai muita maatalouteen liittyviä tuloja, mutta ei alv 14% myyntiä peltokasvien tai eläintuotteiden tuotannosta, 5 900 tilaa (13 %), ja 80 000 hehtaaria (3,5 %).
- Monilla tiloilla tuloja kertyi viiden vuoden aikana, mutta vain vähäisiä määriä. Näitä tiloja ei voitu pitää täysin myyntitulottomina muttei täysin aktiiviviljelijöinäkään. Vertailun vuoksi tiloja rajattiin siten, että edellä mainittuja tulolajeja oli, mutta alle 1 000 € kutakin. Tällä rajauksella tiloja oli 4 600 ja hehtaareita 59 500.
- Tilan pinta-ala tyypillisesti alle 15 hehtaaria. Alle 5 ha tiloja on vähemmän, koska suurinta osaa peltotuista ei makseta tiloille, joiden peltopinta-ala alittaa viisi hehtaaria.

Kuvio: Niskanen ym. 2022

Kysymys 2. Korvauskelvottomat pellot

- Suomessa on n. 2,2 miljoonaa ha maatalousmaata, josta korvauskelvotonta alaa v. 2022 oli n. 80–90 tuhatta hehtaaria.
- Korvauskelpoisuus on merkittävä ominaisuus peltolohkolla, koska sen perusteella maksetaan luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, luomukorvaus sekä kansalliset tuet.
- Korvauskelpoisuus on lohkon pysyvä ominaisuus, joka on muodostunut lohkon käyttöönoton ajankohdan ja käyttöhistorian perusteella.
- Korvauskelpoisuuden ulkopuolelle ovat jääneet vuoden 2004 jälkeen raivatut pellot lukuun ottamatta joitakin poikkeuksia.

Lisätietoja: Tölli, 2022

Korvauskelpoisuuden lisääminen – peltolohkorekisterin parantaminen ja päistehaitat (Vna 77/2023 16 § ja Vna 133/2023 6 §)

Korvauskelpoisuuden lisääminen peruslohkoon **vuonna 2023 = kertasiivous**

- 1) rajautuu edellä mainittuun peruslohkoon;
- 2) on kooltaan enintään 4 hehtaaria ja 50 prosenttia edellä mainitusta peruslohkosta;
- 3) on ilmoitettu tukihakemuksessa vuonna 2022; ja
- 4) on vuonna 2022 ilmoitettu saman tuenhakijan tukihakemuksessa kuin edellä mainittu peruslohko.

alaa voidaan hyväksyä korvauskelpoiseksi enintään yhteensä 15 500 hehtaaria. Alat hyväksytään pienimmästä suurimpaan.

Korvauskelpoisuuden lisääminen jatkossa = **päistehaitat, kivikasat ym**

pellon muotoa parantavien päistehaittojen tai muiden viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistamisesta syntyviä korvauskelvottomille aloille voidaan lisätä korvauskelpoisuus mikäli

1. ala rajoittuu jo olemassa olevaan peruslohkoon
2. ala on kooltaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5 % peruslohkosta.

Korvauskelpoisuuden siirtäminen (Vna 77/2023 17 §)

Peruslohkolla, jolta korvauskelpoisuus siirretään, on ollut edellisenä vuonna hyväksyttyjä kasvulohkoja ja sen on oltava suurempi tai yhtä suuri kuin peruslohko, jolle korvauskelpoisuus siirretään.

Korvauskelpoista alaa on siirrettävä kerralla vähintään 0,2ha ja korvauskelpoisuus on siirrettävä koko peruslohkolta.

Korvauskelpoisuuden **VOI SIIRTÄÄ**

- aktiiviviljelijä omistuksessaan olevien korvauskelvottomien ja korvauskelpoisten alojen välillä
- maanomistajalta aktiiviviljelijälle saman ELY-keskuksen alueella

Korvauskelpoisuutta **EI VOI SIIRTÄÄ**

- alalle, jolta se alalle, joka ei ole ollut maatalousmaata 31.12.2022 (GAEC2 ja lisä-GAEC)
- on siirretty pois ympäristö- tai ilmastotoimien seurauksena (esim ennallistamistoimet)

Julkaisut:

Tölli, H. 2022. Peltöjen kiinteistörakenteen kehittämisohjelma : Isolohko on voimaa

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164469>

Niskanen, O., Valtiala, J., Wejberg, H., Torvinen, M., Karhula, T. 2022. Kiinteistörakennetta kehittämällä kestävyyttä viljelyyn : KIVAPELTO-hankkeen loppuraportti

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-546-0>

Kiitos!

Korvauskelpoisuuden palauttaminen (Vna 77/2023 18 §)

Vuoden 2023 jälkeen maatalouskäytöstä poistetulle alalle voidaan palauttaa korvauskelpoisuus.

Vuoden 2015-2022 poistettu korvauskelpoisuus voidaan palauttaa hakemuksesta ja valtion talousarvion määräraжатilanteen huomioon ottaen.

Korvauskelpoisuutta ei voi palauttaa alalle, jolta se on aikaisemmin siirretty pois.